

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	11

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Η κρίσιακή γνωσιακή συγκυρία στο πεδίο των ψυχολογικών ερευνών και το γίνεσθαι της Σοβιετικής Ψυχολογίας (ΣΨ)

Κριτήρια προσδιορισμού της γνωσιακής συγκυρίας	17
«Ιστορικό», «λογικό» και ανάβαση από το αφηρημένο στο συγκεκριμένο.....	19
Η ψυχολογία στο πλέγμα των κοινωνικών επιστημών.	
Ψυχολογία και φιλοσοφία	23
Για την κρίση στην ψυχολογία των αρχών του 20ού αι.....	26

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Τα καθήκοντα των επαναστατικών μετασχηματισμών και η κρίση της ψυχολογίας στη νεαρή ΕΣΣΔ.

Η ανάγκη επαναθεμελίωσης της νέας θεωρίας.	
Παιδαγωγική και φυσιολογία	35
Για τη συμβολή του φροϊδισμού	38
Μεθοδολογική επαναθεμελίωση της ψυχολογίας και μαρξισμός.	
Επίσημη ιδεολογία, εξουσία και κομφορμισμός	40
Η γόνιμη στροφή σε θεωρητικά και μεθοδολογικά κεκτημένα της μαρξιστικής κοινωνικής θεωρίας και φιλοσοφίας.	
Νέοι όροι εκτατικής και εντατικής ανάπτυξης της έρευνας.....	47
Αφειρητικές κατευθυντήριες αρχές της ΣΨ:	
του συγκεκριμένου ιστορισμού (της ιστορικότητας), της αιτιοκρατίας, της συστημικότητας και της ανάπτυξης.....	49
Η Πολιτισμική-Ιστορική θεωρία.....	55
«Συμβολική διαντίδραση» και «γλωσσική σχετικότητα»	57
Η «ζώνη της εγγύτερης ανάπτυξης».....	59
Οι αρχές συγκρότησης και ανάπτυξης της ΣΨ:	
δραστηριότητα, επικοινωνία και προσωπικότητα	60
Οι αναβαθμοί της «αντανάκλασης»: δραστηριότητα, ψυχισμός, συνείδηση και προσωπικότητα	64
Πλευρές και κατευθύνσεις της διερεύνησης της προσωπικότητας στη ΣΨ.....	67
Μεθοδολογική ανάλυση ουσιαδών πτυχών και σταθμών της «θεωρίας της δραστηριότητας».....	70
Μεθοδολογικά συμπεράσματα για τους όρους, τα όρια, τα κεκτημένα και τις προοπτικές της ΣΨ	97

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Για τη γνωσιακή συγκυρία εμφάνισης της Λογικής της Ιστορίας. Η αναγκαιότητα διαλεκτικής ανάπτυξης-«άρσης» του μαρξισμού. Η ΣΨ ως σημαντική πηγή της Λογικής της Ιστορίας.....	105

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

Προβλήματα του ψυχισμού και του υποκειμένου

στη δομή της κοινωνίας ως ολότητας

Απλούστατη σχέση και βιολογικοί όροι εμφάνισης του ψυχισμού.....	111
Για τη μετάβαση στην ουσία της κοινωνίας και του ανθρώπινου ψυχισμού. Στοιχεία δρομολόγησης της «άρσης» του φυσικού-βιολογικού από το κοινωνικό, της φυλογένεσης από την οντογενετική ανάπτυξη.....	118
Ουσία της κοινωνίας: εργασία ως ανταλλαγή ύλης μεταξύ ανθρώπου και φύσης, εργασιακές σχέσεις και ψυχισμός. Η λογική της νομοτελούς ανάπτυξης της εργασιακής δραστηριότητας. Λειτουργικοί και μορφολογικοί μετασχηματισμοί αντικειμένου, μέσου και υποκειμένου σε υλικό και ιδεατό επίπεδο.....	126
Το φαινόμενο της ανθρώπινης κοινωνίας. Ειδέναι και συν-ειδέναι στον ανθρώπινο ψυχισμό. Η συνείδηση και οι μορφές της. Ο συνειδητός άνθρωπος ως υποκείμενο του πολιτισμού.....	145
Η ενεργός πραγματικότητα του ανθρώπου. Υποκείμενο και εποικοδόμημα. Οι άνθρωποι ως προσωπικότητες.....	161
Άτομο και κοινωνία, βιολογικό και κοινωνικό. Ψυχισμός και συγκρότηση του υποκειμένου ως ενότητα πολλαπλών προσδιορισμών.....	172

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

Προβλήματα του ψυχισμού και του υποκειμένου

στην ιστορία της κοινωνίας

Η κεφαλαιοκρατία ως ολοκλήρωση της διαμόρφωσης της ανθρώπινης κοινωνίας.....	185
Η ωριμότητα της κοινωνίας.....	235

ΑΝΤΙ ΕΠΙΛΟΓΟΥ

**Η αναγκαιότητα διαλεκτικής ανάπτυξης-άρσης της ΣΨ
και του κλασικού μαρξισμού.**

Η Λογική της Ιστορίας και το νέο φάσμα ερευνητικών προγραμμάτων στο πεδίο της ψυχολογίας.....	247

ΕΠΙΜΕΤΡΟ

ΜΑΝΟΛΗ ΔΑΦΕΡΜΟΥ. Η Σοβιετική Ψυχολογία και η Λογική της Ιστορίας στο ιστορικό γίγνεσθαι της επιστήμης.....	257
Βιβλιογραφία.....	261